

BATXILLERAT – PROPOSTA DE MATÈRIA DE MODALITAT

INTRODUCCIÓ AL DRET

Es proposa aquesta **nova matèria de modalitat, 3 crèdits (105 hores)**, a ser impartida **en el segon curs de Batxillerat**, després de sospesar les dues següents consideracions:

- Les normes jurídiques tenen transcendència en la vida de tota persona. Les lleis que es fonamenten en la naturalesa social de l'individu reconeixen a tota persona la titularitat de les diferents relacions jurídiques en les quals es trobarà al llarg de la seva vida.
- El fet d'oferir a l'alumnat aquesta matèria proporciona als alumnes de batxillerat una formació en àrees i aptituds necessàries per desenvolupar una determinada parcel·la de la seva vida professional, i alhora se'ls facilita l'accés a unes nocions de Dret necessàries i que no podran utilitzar només en la vessant professional sinó també en la seva esfera personal, familiar i patrimonial.

Amb aquest raonament i donada la importància de les normes jurídiques en tots els àmbits de l'activitat humana es justifica la necessitat d'aquesta matèria especialment en la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials, així com s'hauria de fer extensiva a la resta de modalitats del batxillerat.

Centrant-nos en els futurs itineraris acadèmics i professionals dels alumnes de batxillerat veiem que aquesta formació els servirà alhora d'orientació i base d'estudis posteriors tant en la Formació Professional Específica com en estudis universitaris relacionats amb la matèria.

A comentar per finalitzar que hem fet estudi de les realitats educatives de diversos països europeus, també de diverses CCAA del nostre estat, trobant-hi contemplats ensenyaments jurídics amb un pes específic. Per citar alguns exemples esmentem el País Basc o la Comunitat Autònoma d'Andalusia que contempla com a una optativa tipificada la "Introducción al Derecho", Ordre 19/05/2003.

CURRÍCULUM

Objectius:

Aquesta matèria ha de contribuir a que l'alumnat desenvolupi les següents capacitats:

1. Adquirir una visió global del Dret i dels motius de la seva existència aconseguint els coneixements necessaris per a comprendre la repercussió i la importància que les normes jurídiques tenen per a l'individu, tant en la seva dimensió individual com col·lectiva.
2. Comprendre les implicacions i el seu desenvolupament en relació a la transformació de la societat a la que regeix i regula.
3. Conèixer l'ordre de les fonts del dret i ser capaç de localitzar la normativa aplicable dins de l'entramat jurídic, analitzant, contrastant i interpretant les diferents normes per poder elegir aquella que és aplicable a cada cas concret respectant el principi de jerarquia normativa.
4. Conèixer i valorar l'actual procés d'universalització de les normes jurídiques, així com les causes i les conseqüències d'aquest procés.
5. Comprendre que els drets bàsics són iguals per a tothom i que pretenen la llibertat, la justícia i la dignitat, principis inalienables a qualsevol individu, intentant evitar l'opressió dels més dèbils.
6. Identificar i valorar les diferents mesures de política social i econòmica que són portades a terme pels poders públics en la prevenció de les desigualtats.
7. Conèixer les característiques del poder judicial espanyol, indicant-ne les funcions i els principis en els quals s'inspira.
8. Valorar l'aprenentatge i l'ús del llenguatge jurídic com a mitjà per a una millor comprensió de la matèria; demostrant que s'han adquirit les habilitats bàsiques receptives i productives, tant del llenguatge oral com de l'escrit.
9. Conèixer i valorar les diferents opcions en matèria de mobilitat del joves dins del marc de la Unió Europea.

Continguts:

1. La norma jurídica i el Dret.
 - Norma : social i jurídica.
 - Necessitat i concepte del dret: dret objectiu i dret subjectiu
 - Classificació del Dret: Dret públic i Dret privat
2. Introducció al sistema de Fonts del dret
 - El concepte de fonts del dret : diversitat de normes i ordenació jeràrquica
 - El poder legislatiu i l'elaboració de les lleis.
3. L'Estat espanyol: de dret, democràtic i social.
 - La Declaració Universal dels Drets Humans.
 - Els drets fonamentals a la CE i l'Estatut d'Autonomia.
 - Els drets dels menors.
4. El dret de la persona.
 - El naixement de la persona i la filiació.
 - La capacitat d'obrar i la capacitat natural.
 - El dret contractual: la defensa del consumidor.
 - El matrimoni i les unions estables de parella.
 - Les institucions de protecció de la persona: potestat parental i la tutela.
 - La successió per causa de mort.
5. El dret penal.
 - Introducció al dret penal: principis bàsics de la justícia penal.
 - Els delictes contra les persones.
 - Els delictes contra la col·lectivitat més significatius.
 - La responsabilitat dels menors d'edat:
 - a) el procediment penal contra menors
 - b) les mesures que es poden aplicar als menors: diferències amb les penes i altres sancions penals
6. El poder judicial.

- Estructura bàsica de l'administració judicial.
- Jutjats i tribunals de justícia.
- Tribunals internacionals: Tribunal Europeu de Drets Humans i Tribunal de Justícia de la Comunitat Europea i el Tribunal Penal Internacional.

7. L'Administració.

- L'organització territorial: local, autonòmica i estatal.
- La Unió Europea.

8. Formació, orientació i inserció de les professions jurídiques.

- La formació inicial.
- Les professions jurídiques.
- La inserció professional.

Criteris d'avaluació:

1. Manifestar una actitud oberta i tolerant respecte a la llei i a la seva funció social.
2. Conèixer els principis de la Teoria General del Dret i utilitzar criteris vàlids que permetin localitzar la normativa aplicable a cada cas concret.
3. Comprendre la tendència actual a la universalització de drets mitjançant convenis o tractats internacionals que no tenen en compte ni la nacionalitat, ni la raça ni la religió. Manifestar una actitud integradora i de col·laboració.
4. Conèixer i valorar amb sentit crític i solidari els problemes jurídics internacionals així com les desigualtats socials i econòmiques entre pobles, proposant possibles solucions.
5. A partir de les informacions en relació a un problema jurídic que proporcionen els diferents mitjans de comunicació social, distingir entre les dades i les opinions, reconeixent les diferents interpretacions i assenyalant-ne les possibles circumstàncies i les causes que les originen.
6. Lectura de qüestions jurídiques i socials d'actualitat que apareguin als mitjans de comunicació, detectant possibles problemes d'interpretació.

7. Dissenyar i realitzar una investigació de caràcter descriptiu sobre un fet o qüestió controvertida d'interès social, buscant diferents informacions complementàries , reconeixent-ne les diferents interpretacions que les expliquen i assenyalant-ne els possibles motius.
8. Utilitzar el llenguatge jurídic adient a cada situació plantejada.
9. Valorar i saber interpretar la realitat actual en relació a les possibilitats acadèmiques i d'orientació professional.